

Beszámoló

az Egyesület eddigi tevékenységéről, eredményeiről (2008-2014)

1

Előzmények

Zalaszentgrót és Hévíz térségének 33 települése önkormányzatai, vállalkozásai és civil szervezetei 2007. őszén úgy határoztak, hogy közös akciócsoportot hoznak létre a LEADER program helyi lebonyolítására. A Zala TermálVölgye Helyi Közösséget a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium 2007. november 12-én vette előzetes nyilvántartásba. A Helyi Közösség tagjai 2008. év elején megalkották a térség Helyi Vidékfejlesztési Stratégiáját, és az útmutatások alapján 2008. május 6-án létrehozták a Zala TermálVölgye Egyesületet. Az újonnan létrejött jogi személyiségű szervezetet a Minisztérium 2008. szeptember 26-án ismerte el LEADER Helyi Akciócsoportként (HACS). Az Egyesület az operatív működést 2008. november 1-én, munkaszervezete felállításával kezdte meg.

Az Egyesület működtetése

A szervezet jelenleg 101 taggal rendelkezik. Az Egyesületben tag minden érintett önkormányzat (34), a legfontosabb térségi civil szervezetek (22), a vidékfejlesztésben érdekelt vállalkozások (34) és természetes személyek (11). Az alapszabály alapján a szervezet operatív irányítását 7 tagú elnökség, működésének ellenőrzését 3 tagú Felügyelő Bizottság látja el. Az Egyesület elnöksége szokásos feladatai mellett döntéshozó szervként is működik, azaz az ÚMVP III. és IV. tengelyes térségi pályázatok vonatkozásában közreműködik a nyertesek kiválasztásában, a forrásallokációban. Az elmúlt hat évben az elnökség 62 alkalommal ülésezett feladatellátása keretében. Az akciócsoport adminisztratív feladatait 5 fős munkaszervezet látja el zalaszentgróti székhelyén.

Elnök: *Guitprechné Molnár Erzsébet*
Alelnök: *Czigány Sándor*
Elnökségi tagok: *Horváth János,*
Horváth Tibor, Hosszu Zsuzsanna
Németh Attila, Tafota Istvánné
Felügyelő Bizott. elnök: *Nagy Lászlóné*
FEB tagok: *Lajkó Ferenc, Pintér Imre*

Munkaszervezet vezető: *Szabó Tibor*
Projektmenedzser:
Bódi Eszter Júlia,
Nagy Anita Lilla,
Szakács Eszter
Pénzügyi referens:
Németh-Kiss Csilla

Az Egyesület feladatai

Az akciócsoport legfontosabb feladata a LEADER alapelvek szerinti vidékfejlesztés, azon belül is kb. 1,5 milliárd forint fejlesztési forrás térségi felhasználásában való közreműködés egy közösen megalkotott Helyi Vidékfejlesztési Stratégia alapján. Mindezt a program Irányító Hatósága (*jelenleg Miniszterelnökség*) útmutatásai szerint, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) ellenőrzésével. Az Egyesület által 2008-tól ellátott feladatok 3 csoportra oszthatóak:

1. Stratégiai tervezés

A Zala TermálVölgye Egyesület az Irányító Hatóság elvárásai alapján 2008-ban készítette el Helyi Vidékfejlesztési Stratégiáját, azaz számbavette a térség legfontosabb adottságait, problémáit, lehetőségeit, majd az akciócsoport tagjai meghatározták a közös fejlesztési célokat. Az Egyesület által - a *Stratégia alapján* - meghirdetett LEADER kiírásokra, a térségbeli vállalkozások, önkormányzatok, civil szervezetek pályázatokat nyújtottak be. Az elmúlt években tehát a támogatott projektek

végrehajtásán keresztül valósulhattak meg a Stratégia célkitűzései. A Stratégiát az Egyesület 2011-ben és 2013-ban is felülvizsgálta. Ebben az EU programozási időszakban az utolsó pályázati kiírások tavaly jelenhettek meg. Az Egyesület mindenféle tervezési folyamatot a nyilvánosság lehető legszélesebb körű bevonásával bonyolított le (*projektötlet gyűjtés, fórumok, tervezői csoport ülések stb.*).

2. Támogatási kérelem és pályázatkezelés

Az elmúlt hat évben a térség rendelkezésére álló 1,5 milliárd forint fejlesztési forrás kiosztására 9 pályázat beadási időszakban kerülhetett sor. Az Egyesület munkatársai pályázatbeadási időszakokban folyamatos ügyfélszolgálattal, személyes tanácsadással, tájékoztató fórumok szervezésével segítették a projektgazdákat a minél több és jobb minőségű pályázat beérkezése érdekében. A pályázatokat az Egyesület munkaszervezete – az MVH-tól átvett feladatellátás keretében – formai, alapjogosultsági szempontból megvizsgálta, értékelte és a LEADER akciócsoport döntéshozó testülete elé terjesztette. Az Egyesület elnöksége által támogatott pályázatok közül **147 projekt** valósul meg (*összesen 1,5 milliárd forint támogatással*) 2015. március 31-ig:

- **ÚMVP IV. LEADER jogcím – 77 projekt, 527 millió Ft támogatás,**
- **ÚMVP III. Falumegújítás és fejlesztés jogcím – 27 projekt, 189 millió Ft támogatás,**
- **ÚMVP III. Vidéki örökség megőrzése jogcím – 11 projekt, 165 millió Ft támogatás,**
- **ÚMVP III. Turisztikai tevékenységek ösztönzése jogcím – 21 projekt, 417 millió Ft támogatás,**
- **ÚMVP III. Mikroállalkozások fejlesztése jogcím – 11 projekt, 206 millió Ft támogatás.**

A **megvalósult projektekről szóló összefoglalók** (leírással, képpel stb.) megtalálhatók honlapunk folyamatosan bővülő adatbázisában (http://zalatermalvolgye.hu/adatbazis/nyertes_palyazatok), továbbá a 2008-2013 között lezárult projektekről **kiadvány** is készült (*letölthető honlapunk dokumentumtárából: [link](#)*).

Összességében elmondható, hogy 4 település kivételével szinte mindenhol közvetlenül is megvalósulhattak beruházások ez elmúlt 6 év térségi LEADER programjának köszönhetően.

3. LEADER elvek szerinti vidékfejlesztés

Az elmúlt 6 évben az Egyesület által - a stratégia tervezésén és pályázatáson felül - megvalósított projektek és fontosabb tevékenységek:

- **Fecskeház program** elindítása a fiatalok térségben történő otthonteremtésének elősegítése érdekében.
 - Az Egyesület 2009-ben az érintettek bevonásával, szakértő koordinálásával elkészítette a **fecskeház tanulmányt** ([link](#)), amely tartalmazta a térségi fecskeházak működtetésének modelljét.
 - 2009 és 2014 között **15 fecske lakás** jött létre **10 településen 83 millió Ft LEADER támogatás** felhasználásával.
 - 2013-ban megkezdte működését a Fecskeház Központ és Ifjúsági Centrum Zalaszentgróton, továbbá megalakult az ún. **Fecskeház Hálózat** ([link](#)) a Zalai Hazatérők Egyesülete koordinálásával.
- **Helyi termékek fejlesztése.** A cél a térségi termék-kínálat fejlesztése a helyi termék fogyasztás, vásárlás ösztönzése.
 - 2009-ben készült el a **helyi termék tanulmány** ([link](#)), amely a helyzetfeltáráson (*100 termelői, 200 fogyasztói kérdőív stb.*) túl megfogalmazott egy közös cselekvési tervet a témában.
 - 2009 és 2015 között **11 termelői beruházás** (*kisüzemek, gépbeszerzések stb.*) részesül összesen **190 millió Ft LEADER támogatásban**.
 - Az Egyesület 2013. év elején 3 alkalmas **helyi termék konferenciasorozat**ot ([link](#)) szervezett szemléletformálási céllal, melyről összefoglaló **könyv** ([link](#)) is készült.

- A 2014. évi **helyi termék projekt** keretében felmérésre kerültek a térségi élelmiszer előállítók, kézművesek, létrejött egy térségi helyi termék **honlap** ([link](#)), a kiválasztott 50 termék előállítónak további **marketinganyagok** készültek (*reklámkártyák, szórólapok, katalógus*). Az Egyesület 3 térségi nagyrendezvényre települt ki 150 m²-es helyi termék sátrával (*benne: termék vásár, előadások, játszótér stb.*).
- **Hagyományos gyümölcsös program.** Kezdeményezés a régi gyümölcsfajták megőrzésére, fenntartható alternatíva az intenzív gyümölcstermesztésnek.
 - 2011-ben helyi szakemberekből álló tervezői csoport alkotta meg a hagyományos gyümölcsösök telepítése és fenntartásának támogatási konstrukcióját ([link](#)). 2011 és 2015 között **11 ültetvény** jöhet létre **43 millió Ft LEADER** támogatással.
 - Az Egyesület 2012-ben **országos szakmai konferenciát** szervezett a témában ([link](#)).
- 2009-ben létrehozásra (*majd több ütemben továbbfejlesztésre*) került egy **információs portálrendszer**, amely többek között **ingyenes színvonalas megjelenést** biztosít a **térségi szereplőknek, rendezvényeknek**. Az Egyesület 2010 óta a Facebook-on is folyamatosan jelen van (*mostanra 332 követővel*).
 - Központi portál: www.zalatermalvolgye.hu,
 - Turizmus alsite: www.turizmus.zalatermalvolgye.hu,
 - Helyi termék alsite: www.helyitermek.zalatermalvolgye.hu,
 - Interaktív térkép: <http://zalatermalvolgye.hu/map/organisation>,
 - Facebook oldal: www.facebook.com/zalatermalvolgye.
- A Zala Termálvölgye Egyesület **aktív szereplője a hazai vidékfejlesztésnek**. Többek között rendszeresen megjelenik előadóként szakmai konferenciákon, tagja a kapcsolódó vidékfejlesztési együttműködéseknek (*pl. alapító tagja a LEADER Egyesületek Szövetségének, a Kislépték Szövetségnek, a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat Tanácsának az elnök és a munkaszervezet vezető egyaránt tagja, a munkaszervezet vezető a Nyugat-dunántúli régió akciócsoportjainak delegáltja a Monitoring Bizottság ülésein stb.*). Az Egyesület keresi a **szakmai kapcsolatot más LEADER akciócsoportokkal** (*például minden évben ellátogat tanulmányút keretében egy hazai HACs-hoz*).
- Az Egyesület 2014-ben valósította meg **tananyagfejlesztési projektjét**, melynek keretében elkészült egy helyi értékekről szóló **oktatási segédanyagcsomag** ([link](#)) a térség általános iskola 7. osztályos fiataljainak. A kapcsolódó értékgyűjtő **versenyen** résztvevő diákok közül harmincan kétnapos **jutalomtáborban** vettek részt.
- A térségbeli háztartások, intézmények energiatudatosságának erősítése, az **energiahatékonysági-, megújuló energiás beruházások ösztönzése** volt a célja az ún. **ZAFFIR projektnek**, amelynek megvalósításában az Egyesület Zalaszentgrót Város Önkormányzata, valamint a Pannon Megújuló Energia Klaszter partnereként vett részt. A projekt keretében elkészült egy térségi épületenergetikai adatbázis, valamint a bemutatóhelyként is funkcionáló Zalaszentgróti Fenntartható Fejlesztések Irodája (www.zaffir.hu).
- A „**Közös kertünk: Zala – fenntartható táj(újra)használat a Zalai-dombságban**” című LEADER térségek közötti projektben az Egyesület koordináló szerepet tölt be. A projekt keretében az elmúlt hónapokban lezajlott **3 tanulmányút** a Zala megyei (*főként mezőgazdasági, turisztikai*) jó példák megismerése érdekében, most készült el az ún. **fenntartható földhasználati ötlettár kézikönyv**, továbbá hamarosan megszervezésre kerül egy műhelynap a témában. www.zalakert.hu
- Minden bizonnyal kulcsfontosságú terület lesz a jövőben a térségben a **rövid élelmiszerláncok fejlesztése**. Ebben nyújt fontos segítséget az idei évben futó ún. **ECOSYAL**

francia-magyar kutatási projekt. Az Egyesület franciaországi **tanulmányút** keretében működő jó gyakorlatokat, potenciális partner akciócsoportokat ismerhetett meg, a projekt koordinátor Szent István Egyetemnek köszönhetően **módszertani támogatást** kapott (pl. 27 gazdát érintő felmérés zajlott le a térségben nyáron).

4

Összegzés

Összegezve a 2008-2014. időszak tevékenységeinek tapasztalatait, az Egyesület mindenkor törekedett a rendelkezésére álló szűk mozgástér maximális kihasználására. Működése során szakmailag a Magyarországi akciócsoportok élmezőnyébe dolgozta magát és a nehézségek ellenére is megőrizte fizetőképességét, pénzügyi stabilitását.

Az akciócsoport több fejlesztési folyamatot (pl. *fecskeház program, helyi termék program*) is indított a térségben, amely témákban továbblépni szükséges a 2014-2020-as programozási időszakban.

Az Egyesület felkészült a folytatásra és munkára készen várja a végrehajtás kereteinek véglegesítését, közzétételét.

Kelt: Zalaszentgrót, 2014. november 24.

Guitprechné Molnár Erzsébet
elnök

Szabó Tibor
munkaszervezet vezető